

Mutta minä sanon, niin kuin jokainen teistä sanoo: Minä olen Paavalin, minä olen Apollon, minä olen Keefaksen ja minä olen Kristuksen. Lieneekö Kristus jaettu? Lieneekö Paavali ristiinnaulittu teidän tähtenne, vai onko teidät kastettu Paavalin nimeen? 1. Kor. 1: 12, 13.

Apostoli Paavali oli saanut kuulla huhujen ja matkustavien veljien kertomuksista, että Korintin kristityt olivat hajonneet lukuisiin puolueisiin, koska yksi piti itseään viisaampana kuin toinen, koska muutamat olivat kuulleet Paavalin saarnaavan ja pitivät niin ollen eniten hänestä. Toiset olivat kuulleet Apollon saarnaavan ja toiset taas olivat kuulleet Pietarin saarnaavan, ja lopulta oli myös muutamia, jotka olivat kuulleet itsensä Vapahtajan saarnaavan.

Nyt tapahtui Korintin kristityille aivan niin kuin usein on tapana käydä vielä meidänkin aikoinamme, että yksi pitää enemmän siitä saarnaajasta, ja toinen siitä saarnaajasta, koska toinen saarnaaja ei ole aivan samanlainen kuin toinen ilmaisuiltaan ja puhetavoiltaan. Kuten myös silloin yksi opettaja ei ollut aivan samanlainen kuin toinen sananparsiltaan ja sanakäänteiltään, vaikka he kaikki tekivät työtä samalla perustuksella, ja saarnasivat samasta asiasta, nimittäin ristiinnaulitusta Kristuksesta. Siitä Korinttolaiset ottivat aihetta repiä itsensä puolueiksi ja sanoa: "Minä olen Paavalin, minä olen Apollon, minä olen Keefaksen, minä olen Kristuksen." Niin kuin vieläkin tapahtuu, kun kristityt pois reväistyinä hengen yhteydestä alkavat punnitsemaan sanoja ja hieromaan kirjainta. Silloin ilmestyy puolueita ja hajaannuksia seurakunnassa. Niin on tapahtunut aina Paavalin ajasta asti, ja tapahtuu vielä tänäkin päivänä.

Mutta Paavali osoittaa nyt Korintin kristityille, että sellainen hajaannus opissa ei voi sopia yhteen totisen kristillisyyden kanssa, ja sen vuoksi hän matkii heidän sanojaan ja sanoo lopulta: "Lieneekö Paavali ristiinnaulittu teidän tähtenne, vai onko teidät kastettu Paavalin nimeen?" Ja hänen kuvailtuaan, kuinka hän ilman maailmallisen viisauden sekoittamista asiaan oli saarnannut ainoastaan Kristusta ja häntä ristiinnaulittuna, suurimmassa nöyryydessä ja yksinkertaisuudessa, niin hän sanoo edelleen kolmannen luvun kolmannessa jakeessa: "Sen tähden te olette vielä lihallisia, sillä koska teidän keskuudessanne on kiivaus ja riita, ja eripuraisuus, ettekös te ole lihalliset ja vaella ihmisten tavalla? Se oli suurin onnettomuus, minkä viekas sielunvihollinen saattoi aiheuttaa kristilliselle seurakunnalle, että se lihallinen eripuraisuuden henki, joka jo Paavalin aikana ilmestyi Korinttolaisten keskuudessa, tuli jo pian apostolien ajan jälkeen yhä yleisemmäksi ja yleisemmäksi niitten keskuudessa, jotka kuitenkin kaikki uskoivat etsivänsä vakavasti armoa Kristuksessa.

Vielä suuren vainon aikana, kun kristittyjen veri virtasi pakanain piilukirveen alla, oli olemassa aika monta erityistä lahkoa ja puoluetta, joista yksi uskoi olevansa parempi kuin toinen, vaikka he kaikki taistelivat saman asian puolesta. Ja vielä enemmän puolueita syntyi vainojen jälkeen. Silloin erityiset puolueet alkoivat tuomita, nimittämään kerettiläiseksi ja vainoamaan toisiaan.

Yksi sanoi: "Minä olen oikeassa." Toinen sanoi: "Minä olen oikeassa." Ja niin edelleen, kolmas ja neljäs: "Minä olen oikeassa." Kuka oli oikeassa? Minä luulen, että se oli oikeassa, joka ei koskaan sekoittanut itseään tuonkaltaisiin sanariitoihin, vaan piti yksinkertaisesti kiinni Kristuksesta kirjoitetun sanan mukaisesti. Usein riideltiin hirmuisesti vihalla ja kiukulla yhdestä ainoasta kirjaimesta, joka oli kirjoitettuna uskonkappaleeseen. Kuka oli oikeassa? Ehkä se, joka vähiten punnitsi sanoja, ja joka kaikkein vähiten oli hieromassa kirjainta.

Ja vielä tänäkin päivänä on olemassa äärettömän monia puolueita itsessään luterilaisessa seurakunnassa, jotka kaikki luulevat olevansa oikeassa: herrnhutilaiset, kveekarit, metodistit, pietistit. Kuka on oikeassa? Kun yksi tuomitsee toistaan, kuka on oikeassa? Ehkä se, joka vähiten huutaa ja kerskaa uskonopistaan. Sillä oikea kristillisyys ei koostu tyhjästä sanoista. Se koostuu hengestä ja totuudesta. Se koostuu sisäisestä ihmisestä, joka on Jumalan mielen jälkeen hengen yhteydessä. Tässä oikeassa kristillisyydessä ei ole kysymys yhdestä kirjaimesta enemmän tai vähemmän ulkonaisessa tunnustuksessa, vaan tässä on kysymys sydämen sisäisestä elämästä yleisessä sovintoarmossa ja yleisen sovintoarmon kautta Kristuksessa.

Jos olet juutalainen, jos olet kreikkalainen, jos olet luterilainen, jos olet katolilainen tai reformoitu, taikka pietisti, taikka herrnhutilainen tai kveekari, tai uuslukija, tai vanhalukija, eli mikä lienetkin, uskotko sinä, että se kuollut kirjaimen usko, jota sinun isäsi ovat tavanneet ennen, ja sinä tavaat perästä, vapahtaa sinun sielusi kadotuksesta siksi, että sinä luulet itselläsi olevan oikean kirjaimellisen tunnustuksen, ilman että sinulla on oikea henki ja elämä sydämen sisäisessä kätkeytyssä ihmisessä, joka ilmoittaa itsensä pakottavassa armossa uskon yhteyden kautta rakkaudessa? Vai oletko sitä mieltä, että Jumalan Henki antaa kahlita ja sitoa itsensä kuolleen kirjaimen puomien ja lukkojen taakse?

Kiitos ei, ystäväni! Kristillisyys ei anna itseään sidottavan kiinni siihen eli siihen uskontunnustukseen, joka kuitenkin on ihmistekoa, olkoonpa se kuinka puhdasoppinen tahansa. Vaan totinen kristillisyys on itse vapaa, ja tekee vapaaksi, niin kuin Henki, joka herättää totisen kristillisyyden, on vapaa. Se vapauttaa kirjaimen pakosta. Sillä teidät on vapauteen kutsuttu, ei lihalliseen vapauteen, jota maailman lapset ylistävät, ja jota he tavoittelevat, vaan Hengen vapauteen, joka on itse elämä kristillisyydessä. Sillä kirjain kuolettaa, mutta Henki tekee eläväksi.

Siksi ei ollut outoa, että apostolin piti nuhdella Korintin kristityitä, että he kavahtaisivat sellaisia turhia sanariitoja, jotka eivät saattaneet aikaansaada mitään hyvää, vaan päinvastoin turmeli ja tukahdutti itse hengen ja elämän kristillisyydestä. Siksi hän sanoo: "Ettekö te vielä ole lihalliset, koska yksi sanoo: "Minä olen Paavalin, minä olen Apollon, minä olen Keefaksen ja minä olen Kristuksen?" Lieneekö Kristus jaettu, eli lieneekö Paavali ristiinnaulittu teidän tähtenne?"

Ja vielä tänäkin päivänä voi olla tarpeellista toistaa ja selittää samat sanat, kun kristillisyys ei ole ainoastaan sekoitettu ja poljettu monien puolueitten ja lahkojen kautta, jotka ovat niin kuin sidottu nautta kirjaimen pakon alla, ja

sanovat: "Minä olen kalvinilainen, minä olen luterilainen, minä olen pietisti, minä olen kveekari, minä olen herrnhutilainen, minä olen uuslukija, minä olen vanhalukija. Luuletkos Jumalan Hengen antavan sitoa itsensä kirjaimeen tai ulkonaiseen tunnustukseen? Luuletkos, että oikea kristitty antaa sitoa itsensä kiinni kuolleeseen kirjaimeen, niin kuin koira sidotaan kiinni muurintolppaan?"

Luuletko, että Jumala ei voi herättää turkkilaista ja pakanaa, yhtä hyvin kuin hän herättää luterilaisen tai kveekarin hirveästä synnin unesta vakavasti etsimään armoa. Minä sanon teille, että Jumala on voimallinen herättämään Aabrahamille lapsia näistä kivistä. Niin Johannes sanoi juutalaisille, jotka myös luulivat olevansa oikeassa opissa lain ja kirjaimen pakossa. Ja jos Paavali nousisi ylös tänä päivänä kristillisyyden kirkkaasta aamusta, eli jos Johannes Kastaja heräisi kristillisyyden ensimmäisestä liekistä, eli jos yksi Luther nostaisi päänsä pian sammuneesta kristillisyyden iltahämärästä, arvaattekos, mitä näillä miehillä olisi sanottavaa, kun he saisivat nähdä koko kristikunnan rikki hajonneena niin moniin eri lahkoihin ja puolueisiin, joista kaikki ja joka ainoa uskovat olevansa oikeassa opissa? He varmaankin valittaisivat enemmän kuin yhden kerran, ja vuodattaisivat katkeria kyyneleitä sen hirmuisen sokeuden tähden, ja sen järkyttävän pimeyden tähden, jolla sielunvihollinen on ympäröinyt ja pettänyt koko sokean maailmanjoukon, joka vaeltaa niin kuin sikalauma, jota sudet ajavat takaa alas pohjattomuuteen, eli vangittuna ja kiedottuna saatanan verkkoihin, kuolleen kirjaimen raskaan rautaikeen alle. En tahdo sanoa kaikkea, mitä ajattelen siitä hirmuisesta orjuudesta, jonka alla viekas vihollinen pitää ihmisraukkojen omiatuntoja painettuna kirjaimen pakon alle. Siitä tulee iankaikkinen orjuus.

Juuri tässä saatanan orjuudessa moni, jolla on hellä omatunto, näivettyy, koska hän ensimmäisen heräyksen jälkeen alkaa punnita sanoja ja hieroa kirjainta. Silloin syntyy puolueita. Silloin tulee lahkoja ja hajaannuksia opissa. Silloin tulee ydin kristillisyydestä hävitetyksi. Elämä ja henki sammuu. Elävä usko tulee kuolleeksi kirjaimen uskoksi. Rakkaus Jumalaan tulee teeskentelijän kaavuksi. Hengellinen ylpeys, sietämätön saatanan haju ja löyhkä, joka saastuttaa kalliisti lunastetun sielun ulkokullaisuuden myrkyllä.

Kun hypätään armonjärjestyksen yli ja pudotaan päistikkaa lihallisesta suruttomuudesta hengelliseen suruttomuuteen. Katso, silloin Perkele nauraa niin hyvin, koska hän on voittanut pelin. Silloin on saastainen henki tullut sisälle teeskentelijän sydämen eteiseen seitsemän muun hengen kanssa, jotka ovat seitsemän kertaa pahemmat, kuin hän itse. Silloin hän ja hänen mustat kumppaninsa saavat hallita vapaasti ja raivota niin kuin raatelevainen susi lammashuoneessa, repiä ja raadella rikki kurjat suojattomat lampaat teeskentelijän kalvon kanssa, joka kasvaa kuten lohikäärmeen suomukset viekkaitten silmäluomien päälle. Hän näyttää verenhimoiset hampaansa jokaiselle, joka ei vapaaehtoisesti tahdo ryömiä verenpunaiseen kitaan.

Rakkaat lapset! Varokaa näitä susia lammasten vaatteissa, jotka tahtovat niellä teidän sielunne elävältä. He tulevat hiipien kauniilla sanomilla, ja tahtovat houkutella teitä pois yksinkertaisuudesta Kristuksessa, tuoden verukkeenaan sisäisen hengellisen valon, jota ei löydy sanassa. Mutta kun

tulee kysymykseen, että he osoittaisivat uskonsa ja rakkautensa Jumalaan ja lähimmäiseen muutamilla pienillä maallisten etujen uhrauksilla, silloin he hiipivät pois ja vetävät häntänsä koipien väliin niin kuin häpeälliset koirat. Varokaa, he näyttävät paisuneilta sammakoilta. He ovat hengellisen ylpeyden paisuttamia. He ryömivät armonjärjestyksen yli, ja tahtovat myös pettää muita tekemään samoin. Mutta hedelmästä te tunnette heidät, sillä suurin teeskentelijä tulee lopulta suurimmaksi kelmiksi.

Tämän varoituksen katson olevan mitä tarpeellisimman tässä seurakunnassa, missä yksi joukko on vajonneena lihallisen suruttomuuden hirvittävään pimeyteen. Toinen joukko on painettuna kirjaimen pakon alle, saanut vaikeasti avattavan solmun omalletunnolleen, mitä ei yksikään ihminen voi avata, jos ei Jumala, joka on niin armollinen hyvää tarkoittavia, mutta eksyväisiä sieluja kohtaan, avaa tätä vaikeaa solmua, ja päästä näitä herkkiä omiatuntoja kirjaimen pakon alta, ja anna heidän maistaa hengellisen vapauden elämää ja ydintä. Sillä onhan täällä myös monta, jotka tarkoittavat täyttä totta vakavasti tutkiessaan sanaa, etsiessään armoa, rukoillessaan kätkeytyssä hiljaisuudessa salaisilla huokauksilla ja rukouksilla yövuoteellaan.

Mutta keskellä susilaumaa, joka huutaa ja ulvoo ympärillä, vakavasti etsivän sielun ei ole helppo löytää oikeaa keskitietä, ahdasta porttia, joka johtaa päämäärään. Sillä he huutavat kaikki täyttä kurkkua toinen toistaan pahemmin. Tuolla yksi suurkapakoitsija. Tuolla yksi suurjuomari. Tuolla yksi suurteeskentelijä. Tuolla yksi tappelija. Tuolla yksi saituri. Tuolla yksi huorapukki. Tuolla yksi tanssimestari. Tuolla yksi verenimijä eli verikoira.

Kun kaikki nämä kirjavat eläimet, jotka nousevat ylös merestä ja pohjattomuudesta juoksevat toinen toistensa ohi, yksi imelyydellään, toinen kraakkumisellaan, kolmas ulvonnallaan ja haukkumisellaan, neljäs noidan säveleillään ja synnillisillä kuiskauksillaan, houkutellessa yksinäistä, armoa etsivää, taivaan ahtaalle portille kilvoittelevaa sielua, silloin se kuulostaa ikään kuin ulvonnalta ja meteliltä pohjattomuudesta, ja on oleva suuri Jumalan ihme, jos yksinäinen, vakavasti armoa etsivä sielu ei eksy jäljiltä ja kadota sitä kaitaa tietä, joka lopulta johtaa taivaan ahtaalle portille.

Rakas sielu! Sinä, joka vakavissasi etsit armoa ja olet pyrkimässä kohti taivaan ahdasta porttia. Älä eksy tieltä! Älä anna synnin kauniitten kuiskausten vietellä sinua siltä kaidalta polulta. Älä kuuntele korvaankuiskuttelijan sanoja, joka vääntää ja väärentää Jumalan selvintä sanaa omaksi kadotukseksi, vaan pitäydy lujasti sanaan. Pidä ankkurista kiinni, äläkä irrota otettasi autuuden kalliosta Kristuksesta. Älä päästä näköpiiristäsi sitä tähteä, joka johdattaa Betlehemiin, luvattuun maahan. Sillä jos kadotat sen näköpiiristäsi, silloin olet iankaikkisesti kadotettu.

Se tähti on nimeltään Jumalan ilmoitettu sana. Ja jos tahdot löytää Kristuksen, niin seuraa sitä tähteä, muutoin et löydä häntä. Silloin sinä olet oma pappisi ja oma kuninkaasi. Mutta minä en sano enempää. Se jolla on pikku hitunen kokemusta armonteistä, hän ymmärtää minua hyvin. Se, jolla ei ole, hän ei ymmärrä mitään. Sillä hän on sokea ja saatanan sokaisema.

L.L.Laestadius: Tarkastussaarna Sorselessa 1844 / suomennos

Jumala suokoon, että ne harvat yksinäiset, vakavissaan armoa etsiväiset sielut, jotka ovat tässä seurakunnassa ja vaeltavat niin kuin lampaat, joilla ei paimenta ole, jotka yksinäisyydessään ja hengellisessä köyhyydessään etsivät utterasti, vakavasti ja rehellisesti autuaaksi tekevää armoa uskon ja rakkauden kautta Herraan Jeesukseen Kristukseen, Jumala antakoon heille armonsa ja rauhansa ja iankaikkisen autuuden Jeesuksen Kristuksen tähden. Amen.

—

Alkuperäinen, ruotsinkielinen / Laestadiana 1. Bk. 5 / Oulun maakunta-arkisto /

Saarna on pidetty lähes neljä viikkoa sen jälkeen, kun rovasti Laestadius oli tavannut Lapin Marian Åselessa uudenvuodenpäivänä vuonna 1844.